

торията болни, дава единъ процентъ отъ 0.72 % отъ всички ученици. Тѣзи случаи не сж още въ периодътъ на гноясването, а се проявяватъ съ плавритъ, слаби бѣлодробни признаци и съ особенно общо състояние на организма, характеристично на първия периодъ на туберкулозата, — (Вижъ вѣдомостъ № 3 и 4).

Отъ измѣрванията и прѣгледитѣ, които сж правени за попълването на книжкитѣ по здравословното състояние на ученицитѣ прѣзъ мѣсецъ декемврий и мѣсецъ май, се вижда, че за шестъ мѣсеца ученицитѣ сж на растли съ близо три сантиметра въ височина; въ дебелина на гърдитѣ нѣма почти никакво увеличение, както и въ тегло. Растението е много по-големо отъ 14 до 16 година и въ периода на възмъжаванieto, отколкото при другитѣ възрасти. Сравнителното ненадебеляване и ненатежаване се обяснява отъ една страна съ усиленото растение въ височина и отъ друга — голѣмата активностъ, която се развива прѣзъ пролѣтътъ отъ страна на ученицитѣ.

На първо мѣсто между болеститѣ и недостатѣцитѣ, констатирани на тѣзи прѣгледи, стоятъ разваленитѣ зѣби. Това лошо състояние на зѣбитѣ ще обясни до нѣкъдѣ голѣмото число растройства на пищеварителнитѣ органи. Имаше 10 ученика, които иматъ недостатѣкъ въ говора; 13 — които иматъ намаленъ слухъ, по вѣчето отъ които сж имали изтичане на гной отъ ушитѣ по рано, или на които още текътъ ушитѣ; 5 кривогледи и 4 които сж заявили, че сж късогледи, защото по нѣмание уреди не сж правени никакви изслѣдвания по това — Имаше 8 съ сдразѣли гноясали скрофули, 2 оздравѣли *tumeur blanche*. Относително гърдниятъ кошъ има 6 не правилно развити и 3 Scoliosis. — Имаше петъ куни, 6 сакати съ нѣкоя рѣка и нѣколко съ кила.

Общото развитие на ученицитѣ е добро, както и общото тѣлесно състояние, като се сѣди по външния видъ и съответственното развитие за разнитѣ възрасти.

Училишно-лѣкарскиятъ институтъ, като новосъздадено въ нашитѣ училища, срѣща доста затруднения; но при все това резултатитѣ се указватъ достаточни, защото забѣлѣзва се, че много ученици прибѣгватъ съ много умѣстни запитвания за свѣти върху тѣхното здравие, върху начина на тѣхния животъ и тѣхнитѣ занятия. Още по ясно се вижда умѣтността на този институтъ и ползата, която ще се извлѣче отъ него, и отъ това че мнозина бащи и майки сж изказвали жива заинтересованостъ по здравieto и развитието на тѣхнитѣ дѣца и сж прѣдопрѣждали или искали свѣти за начина на отстраняване на нѣкон дѣтски и младенчески пороци. Неше съмнѣние, че въ бѣдаше, когато ученицитѣ и тѣхнитѣ родители разбератъ добръ назначението на този институтъ, на учитель-лѣкаря не ще гледатъ като на учителъ, който прѣподава, изпитва и поставя бѣлѣжки отъ които зависи тѣхния добѣръ или лошъ успѣхъ, но ще гледатъ на него като на учителъ и свѣтникъ, който опѣтва ученика въ запазване на най-скѣпото, — здравieto, въ правилното развитие на организма и умственитѣ способности.

Ясна е благородната цѣль, която си е поставило почитаемото министерство съ въвежданнето на горния институтъ, затова и всѣки бѣлгаринъ който е разбралъ, че бѣдашето развитие и култура на единъ народъ се основава на просвѣщението, не може да се не радва за правилното направление, което се дава на просвѣтителното дѣло у насъ.